

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi energiatehokkuudesta ja direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta”

KOM(2011) 370 lopullinen — 2011/0172 (COD)

(2012/C 24/30)

Esittelijä: **André MORDANT**Toinen esittelijä: **Thierry LIBAERT**

Euroopan unionin neuvosto päätti 15. heinäkuuta 2011 ja Euroopan parlamentti 1. elokuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 194 artiklan 2 kohdan ja 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi energiatehokkuudesta ja direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta

KOM(2011) 370 lopullinen.

Asian valmistelusta vastannut ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 7. lokakuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26.–27. lokakuuta 2011 pitämässään 475. täysistunnossa (lokakuun 26. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 165 ääntä puolesta ja 1 vastaan 6:n pidättyessä äänestämästä.

1. Suositukset ja päätelmät

1.1 ETSK suosittaa neuvostolle ja parlamentille, että komissio arvioi mahdollisimman nopeasti, pystyykö unioni todennäköisesti saavuttamaan 20 prosentin energiansäästötavoitteen, ja että toimet kohdennetaan konkreettisten tulosten saavuttamiseen.

1.2 ETSK kehottaa komissiota edistämään jäsenvaltioissa jo sovellettavien hyvien käytänteiden tuntemusta ja hyödyntämistä etenkin rakennuskannan energiatehokkuuden parantamisen osalta.

1.3 ETSK suosittaa, että komissio pyrkii löytämään EU-tason lisärahoitusmahdollisuuksia toimille, joiden avulla voidaan edesauttaa direktiivin tavoitteiden saavuttamista, ja tukemaan niiden käyttöönottamista.

1.4 ETSK kehottaa komissiota kiireesti selvittämään käytettävissä olevien resurssien vähäisen hyödyntämisen syitä ja tarkistamaan rahoitussääntöjä tarpeen mukaan sekä tutkimaan mahdollisuuksia vahvistaa vasta perustetun energiatehokkuusrahaston roolia niin rahoituslähteiden kuin rahoituksen myöntämisperusteidenkin osalta. Myöntämisperusteiden on edistettävä ekologisten, sosiaalisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

1.5 Lisäksi ETSK kehottaa komissiota tutkimaan mahdollisuutta laajentaa ehdotustaan hankkeiden rahoittamiseen tarkoitettuista Eurooppa 2020 -joukkovelkakirjalainoista koskemaan myös hankkeita, joilla pyritään edistämään käsillä olevan direktiiviehdotuksen tavoitteiden saavuttamista.

1.6 ETSK kehottaa komissiota arvioimaan pikaisesti, kuinka paljon energiatehokkuuden parantamismahdollisuuksia teollisuudessa on mahdollisesti käyttämättä, jotta voidaan määritellä asianmukaiset toimet, joita tällä alalla olisi toteutettava.

1.7 ETSK suosittaa, että komissio tutkii, missä määrin ja millä edellytyksillä (BREF-asiakirjoissa määriteltyjä) hiilidioksidin ja muiden päästöjen vertailuanalyysivälineitä voitaisiin hyödyntää samalla tavoin kuin teollisuuden päästöjä koskevassa direktiivissä ja missä määrin ja millä edellytyksillä niitä voitaisiin kehittää osana hallinnointijärjestelmää, johon osallistuvat kaikki asianomaiset toimijat, kuten työnantajat, ammattiliitot ja valtiotavallasta riippumattomat elimet.

1.8 ETSK suosittaa tiukentamaan älykkäiden mittarien mahdollisen käyttöönoton edellytyksiä ja turvaamaan tässä yhteydessä periaatteet, jotka koskevat energian saantia yleishyödyllisenä palveluna ja kuluttajien energiansaantimahdollisuuksia sekä henkilötietojen suoja.

1.9 ETSK:n mielestä direktiivissä tulee säätää, että jäsenvaltioiden on itse määrittelemiensä toteuttamissääntöjen mukaisesti hillittävä toimenpiteiden, etenkin älykkäiden mittarien mahdollisen käyttöönoton, kustannusten vaikutusta loppukäyttäjän maksamaan laskuun ja varmistettava, että pienituloiset kotitaloudet eivät joudu maksamaan mistään tähän liittyvistä toimenpiteistä.

1.10 ETSK kehottaa komissiota osaltaan myötävaikuttamaan siihen, että eurooppalaisten yritys- ja työpaikkaneuvostojen toimivaltuuksia laajennettaisiin direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi niin, että ne kattavat myös energiatehokkuuden.

1.11 ETSK kehottaa komissiota määrittelemään tarkemmin, mitä ’pienillä ja keskisuurilla yrityksillä’ tarkoitetaan koon ja toiminta-alojen puolesta, jotta liian väljästä määritelmästä ei seuraisi, että suuri osa yrityksistä ei joutuisi teettämään energia-katselmuksia eikä osallistumaan direktiivin tavoitteiden saavuttamiseen tähtäviin toimiin.

1.12 ETSK kehottaa komissiota edistämään liikennealan integrointia ja ryhtymään tarkasteltavana olevan direktiivin puitteissa toimenpiteisiin, joilla edesautetaan tavoitteen saavuttamista.

1.13 ETSK kehottaa komissiota vaatimaan jäsenvaltioita harmitsemaan koko rakennuskantaansa sovellettavia mahdollisia sitovia lisätoimia. Komitea kehottaa vahvistamaan tällaisen tavoitteen ja asianmukaiset rahoitus-, kannustus- ja tukitoimenpiteet.

1.14 ETSK kehottaa komissiota edistämään EU-tason koordinaointia, jota tarvitaan koulujen ja yliopistojen oppimäärien sekä koulutus- ja t&k-ohjelmien kehittämiseksi, jotta niissä otettaisiin huomioon direktiivissä asetetut haasteet ja tavoitteet ja niiden yhteydessä suosittaisiin tällaista kehitystä edistäviä kumppanuuksia.

1.15 ETSK korostaa paikallisten tai alueellisten julkisten palvelujen perustavaa roolia energiakatselmusten yhteydessä yksityisten ihmisten auttamiseksi ja kannustamiseksi parantamaan asuntojensa energiatehokkuutta.

1.16 ETSK katsoo kuluttajien olevan avainasemassa energiankulutuksen vähentämisessä. Euroopan komission on varmistettava jäsenvaltiotason strategioiden olemassaolo kuluttajien sitouttamiseksi ja aktivoimiseksi kyseisen päämäärän tavoitteluun, jotta saataisiin aikaan yksittäisten kuluttajien sekä koko yhteiskunnan näkökulmasta mahdollisimman hyviä tuloksia. Energiatehokkuutta parantavia poliittisia toimia on tuettava oikeanlaisilla (taloudellisilla) kannustimilla, joiden on oltava kuluttajille houkuttelevia, jotta he hyväksyisivät ne. Kaikkiin energiatehokkuuspolitiikkoihin on kuuluttava oleellisena osana vaikeassa asemassa olevien kuluttajaryhmien tarpeiden huomioiminen.

2. Johdanto

Käsillä olevan lausunnon aiheena on energiatehokkuusdirektiiviä koskeva ehdotus (KOM(2011) 370 lopullinen), joka perustuu voimassa oleviin yhteistuotantoon ja energiapalveluja koskeviin direktiiveihin. Ehdotuksen tavoitteena on näiden direktiivien perinpohjainen uudistaminen niin, että lopputuloksena on yksi yhtenäinen ja kattava säädös energiatoimitusten ja energian loppukäytön energiatehokkuudesta.

3. Energiatehokkuutta ja direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamista koskevan direktiiviehdotuksen pääsisältö

3.1 EU on asettanut tavoitteekseen vähentää primäärienergian kulutusta 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Tästä tavoitteesta on myös tehty yksi älykkääseen, kestäväan ja osallistavaan kasvuun tähtäävän Eurooppa 2020 -strategian viidestä yleistavoitteesta.

3.2 Komission tuoreimpien arvioiden mukaan EU saavuttaa ainoastaan puolet 20 prosentin tavoitteestaan vuoteen 2020 mennessä. Näissä arvioissa on otettu huomioon vuoteen 2020

ulottuvat kansalliset energiatehokkuustavoitteet, jotka jäsenvaltiot ovat asettaneet Eurooppa 2020 -strategian puitteissa. Eurooppa-neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat kehottaneet komissiota laatimaan uuden kunnianhimoisen energiatehokkuusstrategian, jonka puitteissa voitaisiin toteuttaa määrätietoisia toimia olemassa olevien merkittävien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi.

3.3 Antaakseen uutta pontta energiatehokkuuden parantamiselle komissio esitti 8. maaliskuuta 2011 uuden energiatehokkuussuunnitelman, jossa määritellään toimenpiteet uusien säästöjen saavuttamiseksi energian tuotannossa ja käytössä.

4. Yleishuomioita direktiiviehdotuksesta

4.1 Käsillä oleva lausunto pohjautuu komitean 14. heinäkuuta 2011 aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Energiatehokkuussuunnitelma 2011” antamaan lausuntoon (CESE 1180/2011) ja täydentää sitä. Komitea palauttaa mieleen etenkin lämmön- ja sähköntuotannosta, yhteistuotannosta (kohta 5.3) ja energiapalveluista (kohta 5.4) kyseisessä lausunnossa esittämänsä näkemykset. Lisäksi komitea muistuttaa kehotuksestaan tutkia rakennusten energiatehokkuuden sertifiointiin ja kotitalouskoneiden ympäristömerkintöihin ja älykkäisiin mittareihin nykyisin sovellettavien säännösten toivuutta sekä tarpeen mukaan muuttaa niitä.

4.2 Komitea kannattaa direktiiviehdotuksen päämäärää ja tavoitteita vahvistaa ”yhteinen kehys energiatehokkuuden edistämiseksi unionissa, jotta voidaan varmistaa unionin tavoitteena olevan 20 prosentin säästön saavuttaminen primäärienergian kulutuksessa vuoteen 2020 mennessä ja tasoittaa tietä energiatehokkuuden parantamiselle myös sen jälkeen”. Komitea on vakuuttunut energiatehokkuuden edistämisen merkityksestä unionissa, sillä mahdollisuuksia on edelleen käyttämättä ja energiatehokkuustavoitteen saavuttaminen hyödyttäisi unionia sekä ympäristön kannalta että taloudellisesti ja sosiaalisesti. ETSK toteaa, että viime vuosina on tehty lukuisia säädös- ja muita aloitteita ympäristöystävällisistä rakennuksista tai rakennusalan tuotteista. Ympäristöystävällistä rakentamista koskeva kokonaisvaltainen lähestymistapa näyttää kuitenkin puuttuvan, minkä seurauksena toimenpiteiden koordinaointi on puutteellista ja resurssit hukataan. Olisikin hyödyllistä, jos Euroopan komissio laatisi ympäristöystävällistä rakentamista käsittelevän vihreän kirjan, johon sisältyvät kaikki rakennuksia ja rakennusmateriaaleja koskevat aloitteet.

4.3 Komitea kannattaa direktiiviehdotuksessa kaavailtua yhteistuotantodirektiivin 2004/8/EY ja energiapalveludirektiivin 2006/32/EY kumoamista ja niiden sisällön muokkaamista ja yhdistämistä, sillä tällainen yhdenmety lähestymistapa voi auttaa luomaan synergiavaikutuksia etenkin sähkön ja lämmön yhteistuotannon alalla ja edistämään siten asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Komitea katsoo, että lisäksi olisi pyrittävä parantamaan liikennealan integrointia ja toteutettava tarkasteltavana olevan direktiivin puitteissa toimia, joilla edistetään tavoitteen saavuttamista.

4.4 Komitea pitää ratkaisevan tärkeänä saavuttaa 20 prosentin säästötavoite primäärienergian kulutuksessa vuoteen 2020 mennessä. Komitea suosittaa, että komissio arvioi jo vuonna 2013, pystyykö unioni todennäköisesti saavuttamaan tämän tavoitteen voimassa olevien säännösten puitteissa. ETSK suosittaa, että kaikki toimet kohdennetaan konkreettisten tulosten saavuttamiseen.

4.5 Kun otetaan huomioon työpaikkojen merkitys kehityksen ja ehdotettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon kannalta, komitea pitää valitettavana, ettei ehdotuksessa viitata niihin ja tarpeeseen edistää työpaikoilla sosiaalista vuoropuhelua asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Työntekijöiden sitoutuminen ja osallistuminen energiatehokkuusohjelmiin on oleellista tavoitteiden saavuttamiseksi, samoin kuin asianmukaisten perehdytys- ja täydennyskoulutusohjelmien sekä moitteettomien työolojen ja työterveyden ja -turvallisuuden varmistamiseen tähtäävien toimenpiteiden kehittäminen ja toteuttaminen. Työntekijöitä on informoitava ja kuultava näistä asioista sosiaalisessa vuoropuhelussa, jota on edistettävä.

4.5.1 Lisäksi ETSK suosittaa, että laaditaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin 2009/28/EY mallin mukaisesti liite direktiivin kohteena olevien palvelujen suorittajan sertifiointiin tai pätevyyteen johtavasta koulutuksesta.

4.6 Komiteaa huolettaa kysymys tarvittavien investointien rahoittamisesta. Kuten lausunnon CESE 1180/2011 kohdassa 6.5.1 korostetaan, EU-rahoituksen osuus on nykyisin monissa tapauksissa liian pieni toimiakseen kannustimena. Direktiiviehdotuksen perustelujen kohdassa 4 todetaan vain, että ehdotettu direktiivi "pannaan täytäntöön nykyistä talousarviota käyttäen, eikä sillä ole vaikutusta monivuotiseen rahoituskehikseen". Olemassa olevia rahoitusvälineitä on tietysti tärkeää hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti, mutta tosiasiat on tunnustettava: nykyiset rahoitusvälineet eivät ole asianmukaisia, sillä jäsenvaltiot ja alueet hyödyntävät rakennerahastojen ja koheesiorahaston tarjoamia resursseja puutteellisesti. Komitea on vakuuttunut, että asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi komission tulee

- selvittää kiireesti resurssien vähäisen hyödyntämisen syitä ja tarkistaa rahoitussääntöjä tarpeen mukaan. Tämän merkitys ja kiireellisyys korostuvat entisestään nykyisessä julkisten talouksien rajoittamispaaineissa, jotka johtuvat mm. EU-tasolla tiukkojen säästöohjelmien yhteydessä tehdyistä päätöksistä

- tutkia mahdollisuuksia vahvistaa vasta perustetun energiatehokkuusrahoituksen roolia sekä rahoituslähteiden että rahoituksen myöntämisperusteiden osalta. Komitea katsoo, että myöntämisperusteiden avulla on varmistettava sekä ekologisen että taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden saavuttaminen

- tutkia mahdollisuutta laajentaa ehdotustaan hankkeiden rahoittamiseen tarkoitetuista Eurooppa 2020 -joukkovelkakirjalainoista koskemaan myös sellaisia investointihankkeita, joilla pyritään edistämään käsillä olevan direktiiviehdotuksen tavoitteiden saavuttamista

- tarkastella muita mahdollisia rahoitusmekanismeja, mm. järjestelmiä, joissa ulkopuoliset sijoittajat tarjoavat ennakko-rahoituksen ja saavat sijoituksensa takaisin asuntojen energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävien saneeraustöiden ansiosta saavutetusta energiansäästöstä. Tässä suhteessa ETSK kannattaa komission ehdotusta energiapalveluyhtiöiden (*Energy Service Companies*, ESCO) käyttämisestä mm. älykkäiden mittarien asennuksessa.

4.7 Komitea korostaa, että asiakirjan "Energiatehokkuussuunnitelma 2011" mukaan julkisten rakennusten osuus EU:n rakennuskannasta on vain 12 prosenttia. Komitea painottaa näin ollen muun rakennuskannan merkitystä ja ehdottaa, että jäsenvaltiot harkitsevat koko rakennuskantaan sovellettavia mahdollisia sitovia lisätoimia. Komitea kehottaa vahvistamaan tällaisen tavoitteen ja asianmukaiset rahoitus-, kannustus- ja tukitoimenpiteet. Tätä tarvetta korostaa entisestään se ehdotetun direktiivin johdanto-osan 15 kappaleessa mainittu seikka, että "olemassa oleva rakennuskanta muodostaa suurimman potentiaalisen energiansäästösektorin" ja että "rakennukset ovat myös ratkaisevassa asemassa kun pyritään saavuttamaan EU:n tavoite vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 prosentilla vuoteen 2050 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna". Komitea korostaa myös, että EU:n rakennuskannan energiasaneeraus

- loisi Eurooppaan runsaasti työpaikkoja; niiden laadukkuus tulee taata sosiaalista vuoropuhelua vahvistamalla, ja niiden luomisen on pohjauduttava asianmukaisiin perehdytys- ja täydennyskoulutusohjelmiin

- lisäisi näin valtioiden tuloja (etenkin työttömyyden vähentämisen ja verotulojen lisääntymisen ansiosta)

- edistäisi Euroopan elpymistä

- mahdollistaisi myös sosiaalisten tavoitteiden saavuttamisen pieni- ja keskituloisten kotitalouksille suunnattavien erityistukitoimien avulla; saneeraus auttaisi pienentämään kotitalouksien lämmitys- ja valaistusenergiälaskuja.

5. Erityistä

5.1 Ehdotetun direktiivin 4 artiklassa säädetään velvoitteesta kunnostaa vuosittain kolme prosenttia jäsenvaltioiden julkisten elinten omistamien rakennusten kokonaispinta-alasta, joka määritetään sellaisten rakennusten mukaan, joiden kokonaishyöty-pinta-ala on yli 250 neliometriä. Komitea katsoo, että velvoitteiden olisi pädeettävä EU:n toimielinten omistamiin rakennuksiin. Komiteaa askarruttaa 250 neliometrin kynnyсарvo; se arvelee, että kynnyсарvo sulki kunnostusvelvoitteiden piiristä käytännössä pois mm. sosiaalisiin perustein myönnettäviä asuntoja hallinnoivat tahot, koska tällaisten asuntojen asuinpinta-alat ovat usein pienempiä. Asetettuihin energiatehokkuustavoitteisiin pyrittäessä on kuitenkin pidettävä mielessä myös sosiaalinen päämäärä ja päätettävä toimenpiteistä, joiden avulla pyritään pienentämään vähäosaisten kotitalouksien energialaskua kannustamalla tekemään energiasaneeraus heille tarkoitetuissa asunnoissa.

5.1.1 Nykyinen taloudellinen tilanne saattaa kuitenkin merkitä sitä, ettei 4 ja 6 artiklassa säädettyjä toimenpiteitä voida toteuttaa määräjassa. ETSK:n mielestä komission tulisi harkita eurooppalaista yhteisvastuuta niiden valtioiden tueksi, jotka eivät yksin pysty saavuttamaan tavoitteita.

5.2 Ehdotetun direktiivin 6 artiklassa mainitut energiatehokkuusvelvoitejärjestelmät ovat ehkä tarpeellisia, mutta niistä aiheutuu kustannuksia. Komitean mielestä toimenpiteiden kustannusten vaikutusta loppukäyttäjän maksamaan laskuun on hillittävä (ks. kohta 4.5.5 lausunnossa CESE 1180/2011). Se katsoo erityisesti, että parannusten tulisi olla pienituloisille kotitalouksille maksuttomia (ks. kohta 6.7.2 samassa lausunnossa CESE 1180/2011).

5.3 Ehdotetun direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on kannustettava mm. pieniä ja keskisuuria yrityksiä teettämään energiakatselmuksia. Komitea mielestä 2 artiklassa olisi siksi määriteltävä, mitä 'pienillä ja keskisuurilla yrityksillä' tarkoitetaan.

5.4 Ehdotetun direktiivin 7 artiklan 2 kohdan mukaan muissa kuin "pienissä ja keskisuurissa yrityksissä" tulee teettää energiakatselmus 30. päivään kesäkuuta 2014 mennessä ja sen jälkeen kolmen vuoden välein edellisestä energiakatselmuksesta. Kuten komitea toteaa lausunnon CESE 1180/2011 kohdassa 5.5.1, teollisuudessa voi edelleen olla käyttämättömiä mahdollisuuksia energiankäytön tehostamisessa, vaikka edistystä on tapahtunut ja EU-tason toimet, kuten päästökauppajärjestelmä, koskevat jo energiaintensiivistä teollisuutta. Jotta voidaan määrittellä mahdollisimman nopeasti teollisuuden käyttämättömät mahdollisuudet ja tällä alalla siten tarvittavat toimenpiteet, komitea ehdottaa

- energiakatselmusten varhaista ja tehokasta toteuttamista
- sellaisten perinteisten ja uusien välineiden laajaa tukemista, kehittämistä ja levittämistä, jotka helpottavat sekä energiaintensiivisten laitosten että pk-yritysten laitteistojen energiatehokkuuden kohdennettua ja johdonmukaista parantamista
- sekä hallinto- että rakennekysymysten tarkastelemista katselmuksissa. Hallinnolliset muutokset on suhteellisen helppo toteuttaa, mutta rakenteelliset muutokset (lattiat, katot, rakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen, raskaat materiaalit) ovat kalliita ja aikaavieviä, etenkin koska katselmuksessa annettujen suositusten toteuttamiseksi on tehtävä kustannus-hyötyselvytys ja toteuttamissuunnitelma, jotta voidaan laatia tarkasti määritelty tarjous ja budjetti. Tämän lisäksi usein on haettava lupia, mikä pidentää kunnostusprosessia huomattavasti. Näin ollen on tarpeen mahdollistaa katselmusten uusimisvälin pidentäminen silloin, kun katselmuksessa annettujen suositusten noudattaminen edellyttää laajoja töitä.

5.4.1 Työntekijöiden osallistuminen on oleellista energiatehokkuuden parantamiseksi. Ilman heidän osaamistaan, kokemustaan ja sitoutumistaan ei voida saada aikaan tuloksia.

ETSK suosittaakin sen tutkimista, missä määrin ja millä edellytyksillä hiilidioksidin ja muiden saastuttavien kaasujen päästöjen vertailuanalyyysvälineitä (entisen IPPC-direktiivin ja vuonna 2010 annetun teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin soveltamista tukevat, Sevillassa sijaitsevan Tekniikan tulevaisuuden tutkimuksen laitoksen laatimat BREF-asiakirjat, joita käytetään myös päästökauppajärjestelmässä ja jotka sisältävät energiatehokkuutta koskevia viitetietoja) voitaisiin hyödyntää tarkasteltavana olevassa direktiivissä samoin kuin teollisuuden päästöjä koskevassa direktiivissä ja missä määrin ja millä edellytyksillä niitä voitaisiin kehittää osana hallinnointijärjestelmää, johon osallistuvat kaikki asianomaiset toimijat, kuten työnantajat, ammattiliitot ja valtiovallasta riippumattomat elimet. Näin varmistettaisiin, että tilanteiden määrittelyssä ja tällaiseen hallinnointijärjestelmään liittyen laadittavissa ehdotuksissa voidaan ottaa huomioon toteutettavissa olevien energiatehokkuustoimien kustannukset ja hyödyt sekä mm. sosiaalinen ja työllisyysulottuvuus, vaikutukset työoloihin, työelämää koskeviin analyysiin ja työnormeihin sekä työllisyystarpeiden ja tarvittavien ammattipätevyyskysien ja -koulutuksen ennakkointivälineisiin ja lisäksi näiden edellyttämät järjestelyt.

5.5 Ehdotetun direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa kiinnitetään huomiota ehtoihin, jotka on täytettävä, kun otetaan käyttöön älykkäitä mittareita. Ehdot ovat komitean mielestä puutteelliset. Komitea kehottaa jokaista valtiota selvittämään etukäteen perusteellisesti tällaisten mittareiden käyttöönoton kustannukset ja hyödyt omassa sääntely-ympäristössään ja katsoo, että selvityksessä olisi otettava huomioon älykkäiden mittareiden asentamisen tekninen toteutettavuus ja kustannustehokkuus investoijien kannalta, ylläpito-, hallinta- ja vaihtokustannukset mukaan luettuina, sekä älykkäisiin mittareihin mahdollisesti liittyvät riskit, siltä osin kun on kyse energian saantiin yleishyödyllisenä palveluna ja kuluttajien energiansaantimahdollisuuksiin sekä henkilö-tietojen suojaamiseen liittyvistä periaatteista ja niiden noudattamisesta. Sähkön osalta tällainen selvitys sisältyy 13. heinäkuuta 2009 annetun direktiivin 2009/72/EY liitteen 1 kohdassa 2 mainittuun taloudelliseen arviointiin.

5.6 Ehdotetun direktiivin 10 artiklan 1 kohdassa säädetään velvoitteesta laatia kansallinen lämmitys- ja jäähdytysuunnitelma. Tässä olisi otettava huomioon myös kilpailunäkökohdat ja puututtava kaukolämpömonopoleista mahdollisesti johtuviin ongelmiin.

5.7 Hyvin konkreettisella tasolla ETSK korostaa, että on tärkeää kehittää julkishallintojen tai yksityisten yritysten tarjoamia energiapalveluja, joiden tavoitteena on energiatehokkaampien ratkaisujen luominen yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. EU-tuen avulla olisi mahdollistettava yleiseen etuun pohjautuvien edellytysten mukaisesti palvelujen kehittäminen niin, että yksityishenkilöt ja pk-yritykset voivat käyttää niitä.

5.8 Oikeudellisessa mielessä komission ehdotuksessa mainitut energiatehokkuutta koskevat sopimukset – tosin julkisten toimijoiden kanssa solmittavien sopimusten puitteissa – ovat yksi keino yleistää sellaista toimintatapaa, jonka avulla pyritään systemaattisesti yhä parempaan energiatehokkuuteen.

5.9 Soveltamisalaa koskevassa 1 artiklassa olisi suljettava pois historiallisesti arvokkaiksi luokitellut rakennukset, koska niissä mm. älykkäiden mittarien asentaminen aiheuttaa yleensä paljon suurempia käytännön ja esteettisiä ongelmia. Usein esimerkiksi historiallisen rakennuksen omistaja ei rakennusperinnön suojelua koskevan lainsäädännön takia voi ottaa käyttöön uusia energianhallintajärjestelmiä. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää vapaasti ja tapauskohtaisesti, mihin historiallisesti arvokkaiksi luokiteltuihin rakennuksiin olisi sovellettava tätä poikkeusta ja joustavampaa ratkaisuvaihtoehtoa.

Bryssel 26. lokakuuta 2011

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON
